

Кулата за скокове във вода на Панамериканските игри (на снимката вляво) и „Ваканционно селище Обзор“

На Панамериканските игри ще скачат от кула, проектирана от българин

Д-р арх. Красимир Василев има реализирани големи проекти не само в Канада, а и в България, Русия и Латинска Америка, отличен е и с множество награди

Българин е водещ архитект на най-голямото ново спортно съоръжение за Панамериканските игри в Торонто. Д-р арх. Красимир Василев е водещ проектант в екипа на *NORR Architects&Planners*, работил над комплекса от два басейна с олимпийски размери, съоръжение за скокове във вода, както и спортна зала за състезания по баскетбол (четири баскетболни игрища ще могат да се използват едновременно), волейбол, бадминтон, футбол, фехтовка и други. Част от проекта е и Канадският спор-

Kris Vassilev
PhD Arch OAA CAB MRAIC
www.multiarchitecture.com

тен институт в Онтарио, оборудван с най-съвременните технологии за подготовка на спортистите.

Безспорно целият комплекс буди респект, но един от компонентите, с който сънародникът ни особено се гордее, е кулата за скокове във вода. Тя е централният елемент в комплекса и негов символ. Включва платформи с височина 10 м, 7.5 м, 5 м и 3 м.

„Разработката на дизайн и подготовката на проектната документация ни отне около година. Архитектурният образ търси асоциации с релефа на планинските местности в Онтарио и моята задача беше така да проектирам кулата, че да напомня планина, извисяваща се от водата.

Целта беше съоръжението да изглежда като скулптура, която в същото време да функционира и да отговори на всички технически изисквания“, разказва арх. Василев.

Проектът е на стойност \$160 милиона, а най-хубавото е, че комплексът, който е разположен на територията на Университета (*University of Toronto Scarborough*), ще се използва и след игрите както от професионални спортисти, така и от студентите и жителите на града. Той бе пуснат в действие година преди игрите, за да се тества. По време на Панамериканските игри залата за скокове във вода, където е и басейнът за състезания, ще разполага с 6000 места, 2800 от които временни. „Вложих много усилия и смятам, че нещата се получиха“, споделя сънародникът ни.

Водата е специална тема за него и много от проектите му са свързани с нея. Още в началото на професионалния му път, когато започнал като проектант в българския „Транспроект“, работата му била свързана със съоръжения по морето. Морски пристанища и гари по проекти с негово участие има в Никарагуа, Куба, Ангола и другаде. От там дошъл интересът му към морската архитектура и в последствие дисертацията, която направил, е била на тема „Развитие на яхтените комплекси по българското черноморско крайбрежие“.

„Водната среда като контекст ми е много близка и като дойдох в Канада една от първите ми задачи като архитект беше да работя по плана за крайбрежието на Торонто“, спомня си арх. Василев.

(Продължава на 6-та стр.)

На Панамериканските игри ще скачат от кула, проектирана от българин

(Продължение от 1-ва стр.)

Друг впечатляващ канадски проект с негово водещо участие, получил две награди в България и свързан отново с морето, е „Ваканционно селище Обзор“. През 2014 проектът получи наградата „Архинова“ - платформа, обединяваща няколко издания за архитектура и строителство и работеща в партньорство със Съюза на архитектите в България и Асоциацията на хотелиерите и ресторантьорите в България.

Същият проект, заедно със спортния комплекс в Торонто, беше отличен и тази година, когато Съюзът на архитектите в България по случай 50-я си юбилей покани сънародници от цял свят да представят свои произведения. Държавната агенция за българите в чужбина реши да връчи почетен плакет на един от тях и журито, начело с проф. арх. Евлоги Цветков, избра арх. Василев.

По ваканционното селище сънародникът ни е работил като част от екипа на една от най-авторитетните архитектурни компании в Канада *Diamond Schmitt Architects*. Първата фаза на проекта е финализирана през 2008 г., по втората още се работи.

Комплексът е разположен на площ около 4.6 ха като композицията му запазва живописния релеф и допринася за укрепване на съществуващия скат и съхраняване на плажната ивица. В нея се преплитат модерен дизайн и възрожденски архитектурни елементи като каменни зидове, дълбоки стрехи и дървени перголи и решетки, контрастиращи на бялата мазилка.

Произведение с участието на доказано талантилив български архитект краси и Санкт Петербург. Като част от екипа на

Diamond Schmitt Architects той е сред архитектите, работили над Мариински театър 2, който тази година спечели изключително престижната *Design Excellence Award* на *Ontario Association of Architects*.

Интересна история стои зад този проект. Арх. Василев разказва, че диригентът на Мариинския театър дошъл преди време в Торонто, много харесал тукашната опера, проектирана от *Diamond Schmitt Architects*, и казал, че иска такава сграда в Санкт Петербург. Първоначално проектът бил спечелен от френския архитект Доминик Перо, но се оказало, че като започнали да строят сградата, не могат да я реализират. Тогава била ангажирана *Diamond Schmitt Architects* и започнали от вече налетите основи.

Сградата на Мариински театър-2 е ситуирана непосредствено до историческия Мариински театър. В нея има 6 сцени, репетиционни зали и др. пошения, обслужващи над 1000-та души персонал на комплекса. Открит амфитеатър със сцена на покрива на сградата е специално предназначен за представления по време на „белите“ нощи.

Сънародникът ни участва и в проекта за сградата на Факултета за социални науки на Университета в Отава, реализирана отново от *Diamond Schmitt Architects*. „Това е 15-етажна сграда с четири големи аудиториума, офиси, компютърни зали, както и 6-етажен атриум, в който е разположена най-високата биофилтърна „жива стена“ в Северна Америка“, разказва той. „Моята роля тук беше свързана основно с интериорите и най-вече дизайна на нестандартни елементи и детайли от дърво“, допълва архитектът.

През 2014 г. проектът печели *Wood Works Interior Design Award* и *Interior Green Wall Design Award of Excellence*.

Един проект - засега нереализиран - в който арх. Василев е вложил много сърце и душа, е за трансформиране на част от *Bay Street* в Торонто в пешеходна зона. „Той беше представен на конкурса за градоустройствени проекти в категорията „*Vision and Master Plan*“, организиран от *City of Toronto* през 2007 г. Идеята е да се трансформира *Bay Street* в участъка между *Old City Hall* и *Front Street* в пешеходна зона. Целта е да се създаде повече комфорт и място за социални контакти в сърцето на града. Там са налице редица фактори в подкрепа на една такава идея - „задънка“ от север, каквато представлява сградата на *Old City Hall*, необходимостта да се облекчи пешеходния поток към *Union Station*, особено през пиковите часове, както и възможността да се свърже тази зона с *Nathan Phillips Square* и с другите обществени пространства по протежение на тази улица“, обяснява сънародникът ни. Той допълва, че са в ход проучвания за възможностите за осъществяване на тази идея от гледна точка на пренасочване на автомобилния поток и средствата, необходими за това. Архитектът казва, че е получил много положителни отзиви и подкрепа за този свой авторски проект.

А иначе за канадската архитектура вметва, че има много високи качества, но според него не е достатъчно смела. „Малко се робува на изпитани методи и това е свързано с голямата отговорност, включително финансова. Винаги има риск, ако използваш форми, материала-

ли и методи, които не са тествани, и това ограничава творчеството на архитекта“, казва той.

За 15-те години, откакто е в Канада, архитектът е свършил немалко. Доказателство са всичките тези проекти и награди. Имал е късмета да работи за големи и престижни компании, в които да покаже таланта и качествата си. Казва, че идеята да дойдат тук е била на съругата му, но той не съжалява за решението. Още повече, че тук се отворила прекрасна възможност за реализация на сина им. Той завършва *Osgoode Hall Law School*, след това работи в престижна юридическа кантора в Манхатън в Ню Йорк, а сега вече е в Световната банка във Вашингтон. „Дори само заради това да го бяхме направили, пак си заслужаваше“, казва откровено арх. Василев.

Той е особено впечатлен от културното многообразие и толерантност на канадското общество. Тъй като архитектурата е социално изкуство, търси подходящи изразни средства, които да съответстват на характера на обществото. През 2014 г. Асоциацията на Архитектите в Онтарио публикува неговата статия „Мултикултурният контекст и архитектурната изразност“. От този му интерес идва и идеята за името на собствената му фирма - *multiArchitecture Inc.*, която регистрира през 2013 г. В момента партнира по проект за студентско общжитие в Хамилтън и осъществява авторски надзор по изпълнението на проект за преустройство на *Leaside Community Centre* в Торонто. „В България много от възложителите не ангажират архитекта по време на реализирането на проекта и това е грешка. Тук по правило

той следи за съответствието на чертежите с изпълнението“, казва сънародникът ни и се надява един ден да проектира български къщи в Торонто и Онтарио. Той обяснява, че

никога не е губил връзката си с България и поддържа контакти с родни архитекти, които са негови приятели и колеги. „Имаме чудесна родина и би било страхотно, ако

можем там да пренесем тукашния позитивизъм, начин на общуване и социален климат“, отбелязва архитектът. Покрай собствения бизнес, който е започнал, е още по-анга-

жиран и почти не може да се откъсне от работата, обяснява той. Разтоварва се основно със спорт - играе тенис или пък гледа спортни предавания.